

**TASANDUSMÖRDID JA
PÕRANDATE TASANDUSKIHID**
Tasandusmördid. Omadused ja nõuded

Screed material and floor screeds
Screed material. Properties and requirements

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard on Euroopa standardi EN 13813:2002 “Screed material and floor screeds – Screed material – Properties and requirements” ingliskeelse teksti identne tõlge eesti keelde.

Standardi kavandi valmistas ette tehniline komitee EVS/TK 18 “Müüritis”.

Standardi on läbi arutanud ja heaks kiitnud ning esitanud Eesti Standardikeskusele vastuvõtmiseks müüritise standardimise tehniline komitee EVS/TK 18.

Euroopa standard EN 13813:2002 on kasutusele võetud Eesti standardina EVS-EN 13813:2005, mis on kinnitatud Standardikeskuse 07.11.2005 käskkirjaga nr 140.

Käesolev standard EVS-EN 13813:2005 asendab jõustumisteatega vastuvõetud ingliskeelset Eesti standardit EVS-EN 13813:2003 ning jõustub selle kohta EVS Teataja 2005. aasta detsembrikuu numbris teate avaldamisega.

<p>This standard contains an Estonian translation of the English version of the European Standard EN 13813:2002 “Screed material and floor screeds – Screed material – Properties and requirements”.</p> <p>The European Standard EN 13813:2002 has the status of an Estonian National Standard.</p>
--

Eesti Standardikeskusele kuulub standardite reprodutseerimis- ja levitamisoigus

**Screed material and floor screeds – Screed material –
Properties and requirements**

Matériaux de chapes et chapes – Matériaux de chapes –
Propriétés et exigences

Estrichmörtel, Estrichmassen und Estriche – Estrichmörtel und
Estrichmassen – Eigenschaften und Anforderungen

This European Standard was approved by CEN on 14 September 2002.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Iceland, Ireland, Italy, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Portugal, Spain, Sweden, Switzerland and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

Management Centre: rue de Stassart 36, B-1050 Brussels

SISUKORD

1	KÄSITLUSALA.....	5
2	NORMATIIVVIITED.....	6
3	TERMINID JA MÄÄRATLUSED, TÄHISED JA LÜHENDID.....	8
3.1	Terminid ja määratlused.....	8
3.2	Tähised ja lühendid.....	8
4	MATERJALID.....	9
5	LIIGITUS JA NÕUDED.....	9
5.1	Üldist.....	9
5.2	Omadused ja liigitus.....	9
5.2.1	Survetugevus.....	10
5.2.2	Paindetugevus.....	11
5.2.3	Kulumiskindlus.....	11
5.2.4	Pinnakõvadus.....	12
5.2.5	Vastupanu penetratsioonile (kõvadus).....	12
5.2.6	Viimistluskattega kaetava tasandusmördi vastupidavus veereva ratta toimele.....	13
5.2.7	Tardumisaeg.....	13
5.2.8	Mahukahanemine ja -paisumine.....	14
5.2.9	Konsistents.....	14
5.2.10	pH-väärtus.....	14
5.2.11	Paindeelastsusmoodul.....	14
5.2.12	Nakketugevus.....	14
5.2.13	Löögikindlus.....	15
5.3	Erilised omadused.....	15
5.3.1	Üldist.....	15
5.3.2	Elektritakistus.....	15
5.3.3	Keemiline püsivus.....	15
5.3.4	Tuletundlikkus.....	15
5.3.5	Tasandusmördi korrodeerivus või korrodeerivate ainete eraldumine.....	15
5.3.6	Veeauru läbilaskvus.....	15
5.3.7	Soojusjuhtivus.....	16
5.3.8	Vee läbilaskvus.....	16
5.3.9	Löögiheli isolatsioon.....	16
5.3.10	Helineelduvus.....	16
5.3.11	Muud omadused.....	16
6	VASTAVUSE HINDAMINE.....	16
6.1	Üldnõuded.....	16
6.2	Esmased tüübikatsed.....	16
6.3	Tehase tootmisohje (FPC).....	17
6.3.1	Üldist.....	17
6.3.2	Protsessiohje.....	17
6.3.3	Tasandusmördid.....	18
6.3.4	Jälgitavus.....	18

6.3.5	Sildistamine	19
6.3.6	Kirjed	19
7	TÄHISTAMINE	19
8	MÄRGISTAMINE (SEALHULGAS SILDISTAMINE) JA PAKENDAMINE	20
9	VASTAVUSKRITEERIUMID JA HINDAMISPROTSEDUURID	20
9.1	Üldnõuded.....	20
9.2	Füüsikaliste, mehaaniliste ja keemiliste omaduste vastavuskriteeriumid ja hindamismenetlused	20
9.2.1	Üldist.....	20
9.2.2	Statistilised vastavuskriteeriumid	21
9.2.3	Hindamine üksiktulemuste alusel.....	23
Lisa ZA	(teatmelisa) Käesoleva Euroopa standardi jaotised, mis tuginevad EL direktiivide olulistele nõuetele või teistele sätetele	24
ZA.1	Käsitlusala ja käsitletavat omadused	24
ZA.2	Põranda tasandusmörtide vastavuse tõendamine.....	30
ZA.2.1	Vastavuse tõendamise süsteem(id).....	30
ZA.2.2	EÜ sertifikaat ja vastavusdeklaratsioon.....	32
ZA.3	CE-märgistus ja markeerimine	34
Kirjandus	.....	36

EESSÕNA

Käesoleva dokumendi EN 13813:2002 on ette valmistanud CENi tehniline komitee CEN/TC 303 "Floor screeds and in-situ floorings in buildings", mille sekretariaati haldab DIN.

Käesolevale Euroopa standardile tuleb anda rahvusstandardi staatus identse tõlke või jõustumisteate avaldamisega hiljemalt 2003. a aprilliks ja sellega vastuolus olevad rahvusstandardid peavad olema kehtetuks tunnistatud hiljemalt 2004. a juuliks.

Käesolev dokument on välja töötatud Euroopa Komisjoni ja Euroopa Vabakaubandusühenduse poolt CEN-ile antud mandaadi alusel ning see toetab EL direktiivi(de) olulisi nõudeid.

Seoste kohta EL direktiividega vt teatmelisa ZA, mis on käesoleva dokumendi lahutamatu osa.

Vastavalt CEN/CENELEC sisereeglitele peavad käesoleva Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardiorganisatsioonid: Austria, Belgia, Hispaania, Holland, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Malta, Norra, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik ja Ühendkuningriik.

TASANDUSMÖRDID JA PÕRANDATE TASANDUSKIHID

Tasandusmördid. Omadused ja nõuded

Screed material and floor screeds

Screed material. Properties and requirements

Käesolev standard on identne Euroopa standardiga EN 13813:2002 ja see on välja antud CEN-i loal. Euroopa standard EN 13813:2002 on võetud kasutusele Eesti standardina	This standard is identical with European Standard EN 13813:2002 and it is published with permission of CEN. The European Standard EN 13813:2002 has the status of an Estonian National Standard
Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies

SISSEJUHATUS

Tasanduskihilt nõutavad omadused sõltuvad tasanduskihi kasutusviisist.

Tasanduskihi omadusi käsitletakse kahes grupis: värske, kivistumata tasandusmördi omadused ja kivistunud tasanduskihi omadused.

Saavutatud omadused sõltuvad põhiliselt kasutatud sideaine liigist või liikidest ja segu koostisest. Eriliste omaduste saavutamiseks võib kasutada eri liiki täitematerjale, keemilisi ja/või peenlisandeid.

1 KÄSITLUSALA

Käesolev Euroopa standard määratleb nõuded siseruumide põrandates kasutatavate tasandusmörtide omadustele.

Toimivuspõhise standardi saamiseks käsitletakse käesolevas standardis esmajoones toote omadusi, toote valmistamisviisile pööratakse tähelepanu vaid siis, kui see on toote omaduste kirjeldamisel mõõdapääsmatu.

Värske tasandusmördi puhul määratleb standard järgmised toimivusomadused: tardumisaeg, konsistents, pH-väärtus ja – kivistunud tasanduskihti puhul: survetugevus, paindetugevus, kulumiskindlus, pinnakõvadus, vastupanu penetratsioonile (kõvadus), vastupidavus veereva ratta toimele, mahukahanemine ja -paisumine, elastsusmoodul, nakketugevus, löögikindlus, tuletundlikkus, akustilised omadused, soojusjuhtivus ja keemiline püsivus.

Need näitajad on aluseks toote vastavuse hindamisel käesolevale Euroopa standardile.

Esitatakse nõuded käesoleva Euroopa standardi käsitusalasasse kuuluvate toodete märgistusele.

Käesolev standard kehtib standardis EN 13318 määratletud tasandusmörtide puhul.

Konstruktivseid, konstruktsiooni kandevõimet suurendavaid tasanduskihte käesolev standard ei käsitle.

Märkus. Kohapeal valmistatud ja sama töövõtja poolt paigaldatud tasandusmördi puhul võib käesolevat standardit kasutada koos paigaldusjuhiste ja rahvuslike eeskirjadega.

2 NORMATIIVVIITED

Käesolev standard sisaldab dateeritud ja dateerimata viidete kaudu muude väljaannete sätteid. Need normatiivviited on osundatud teksti sobivates kohtades ning väljaanded on loetletud allpool. Dateeritud viidete hilisemad muudatused ja uued väljaanded rakenduvad selles standardis ainult muudatuste ja uusväljaande kaudu. Dateerimata viited rakenduvad viimase väljaande kohaselt (kaasaarvatud muudatused).

EN 1062-3 Paints and varnishes - Coating materials and coating systems for exterior masonry and concrete - Part 3: Determination and classification of liquid-water transmission rate (permeability)

EN 1081 Resilient floor coverings - Determination of electrical resistance

prEN 1504-2 Products and systems for the protection and repair of concrete structures - Definitions, requirements, quality control and evaluation of conformity - Part 2: Surface protection systems

EN 12086 Thermal insulating products for building applications - Determination of water vapour transmission properties

prEN 12354-6 Building acoustics - Estimation of acoustic performance of buildings from the performance of elements - Part 6: Sound absorption in enclosed spaces

EN 12524 Building materials and products - Hygrothermal properties - Tabulated design values

EN 12664 Thermal performance of building materials and products - Determination of thermal resistance by means of guarded hot plate and heat flow meter methods - Dry and moist products of medium and low thermal resistance

prEN 12697-20 Bituminous mixtures - Test methods for hot mix asphalt - Part 20: Indentation using cube or marshall specimens

prEN 12697-21 Bituminous mixtures - Test methods for hot mix asphalt - Part 21: Indentation using plate specimens

EN 12706 Adhesives - Test methods for hydraulic setting floor smoothing and/or levelling compounds - Determination of flow characteristics

EN 13318 Screed materials and floor screeds - Definitions

prEN 13454-2 Binders, composite binders and factory made mixtures for floor screeds based on calcium sulfate - Part 2: Test methods

EN 13501-1 Fire classification of construction products and building elements - Part 1: Classification using test data from reaction to fire tests

prEN 13529 Products and systems for the protection and repair of concrete structures - Test method - Resistance to high chemical attack

prEN 13872 Methods of test for hydraulic setting floor smoothing and/or levelling compounds - Determination of dimensional change

prEN 13892-1 Methods of test for screed materials - Part 1: Sampling, making and curing specimens for test

prEN 13892-2 Methods of test for screed materials - Part 2: Determination of flexural and compressive strength

prEN 13892-3 Methods of test for screed materials - Part 3: Determination of wear resistance-Böhme

prEN 13892-4 Method of test for screed materials - Part 4: Determination of wear resistance-BCA

prEN 13892-5 Methods of test for screed materials - Part 5: Determination of wear resistance to rolling wheel - Methods for screed materials for wearing layer

prEN 13892-6 Methods of test for screed materials - Part 6: Determination of surface hardness

prEN 13892-7 Methods of test for screed materials - Part 7: Determination of resistance to rolling wheel - Methods for screed material with floor coverings

prEN 13892-8 Methods of test for screed materials - Part 8: Determination of bond strength

EN ISO 140-6 Acoustics - Measurement of sound insulation in buildings and of building elements - Part 6: Laboratory measurements of impact sound insulation of floors (ISO 140-6:1998)

EN ISO 178 Plastics - Determination of flexural properties (ISO 178:1993)

EN ISO 354 Acoustics - Measurement of sound absorption in a reverberation room (ISO 354:1985)

EN ISO 354/A1 Acoustics - Measurement of sound absorption in a reverberation room - Amendment 1: Test specimen mountings for sound absorption tests (ISO 354:1985/AMD1:1997)

EN ISO 6272 Paints and varnishes - Falling-weight test (ISO 6272:1993)

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED, TÄHISED JA LÜHENDID

3.1 Terminid ja määratlused

Käesolevas standardis rakenduvad standardis EN 13318 esitatud terminid ja määratlused.

3.2 Tähised ja lühendid

Käesolevas Euroopa standardis kasutatakse järgmisi sideainepõhiseid lühendeid:

- CT** tsementtasanduskiht
- CA** kipstasanduskiht;
- MA** magnesiittasanduskiht;
- AS** valuasfalttasanduskiht;
- SR** sünteesvaiktasanduskiht;

Omaduste tähistamiseks kasutatakse käesolevas standardis järgmisi lühendeid:

- C** survetugevus
- F** paindetugevus
- A** kulumiskindlus Böhmi meetodil
- RWA** kulumiskindlus veereva ratta meetodil
- AR** kulumiskindlus BCA meetodil
- SH** pinnakõvadus
- IC** kuupidel määratud kõvadus
- IP** plaatidel määratud kõvadus
- RWFC** viimistluskattega tasanduskihi vastupidavus veereva ratta toimele